

ถอดองค์ความรู้

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา

ฐานการเรียนรู้

กระเป๋าสานรัก สานสายใยชุมชน

ศกร.ตำบลหนองหมี

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทุ่งยั้ง
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยโสธร

คำนำ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยพระองค์ทรง เน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนแนวคิดพื้นฐานให้พึ่งตนเอง โดยใช้หลักความพอประมาณ คำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ตระหนักถึงการดำเนินชีวิตและการพัฒนาในทุกด้านที่ต้องเป็นไปอย่างมีขั้นตอน ไม่ประมาท ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีคุณธรรมเป็นกรอบในการคิดและแนวปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความ เจริญก้าวหน้าไปพร้อมกัน อย่างสันติสุข มั่นคงและยั่งยืน

ศกร.ตำบลหนองหมี จึงได้จัดทำฐานการเรียนรู้ รวมถึงการถอดองค์ความรู้ (๒ : ๓ : ๔ : ๓ : ๔) ฐานการเรียนรู้ “กระเป่าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน” เล่มนี้เพื่อใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และ เป็นคู่มือให้ผู้สนใจได้ใช้ในการเรียนรู้เรื่อง “กระเป่าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน”

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ “กระเป่าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน” เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ผู้ที่สนใจต่อไป

ศกร.ตำบลหนองหมี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
วิสัยทัศน์ สกร.อำเภอหาดขาม	๑
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ฐานการเรียนรู้	๒
แผนภูมิการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓
ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง	๔
ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน	๗
แผนผังที่ตั้งฐานการเรียนรู้	๑๑
ใบความรู้ที่ ๑ กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน	๑๒
ใบความรู้ที่ ๒ ความหมายและประโยชน์ของนวัตกรรมเส้นพลาสติก	๑๘
ใบความรู้ที่ ๓ ขั้นตอนการจักสานกระเป๋าแต่ละรูปแบบ	๑๙
ถอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ฐานการเรียนรู้ “กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน”	๒๒
คณะกรรมการจัดทำฐานการเรียนรู้	

รูปแบบการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สกร.อำเภอกุตุชุม

วิสัยทัศน์

ผู้เรียน ผู้รับบริการ สกร.อำเภอกุตุชุม ได้รับโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี มีความรู้ มีอาชีพที่มั่นคง ดำรงชีวิตบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เอกลักษณ์

“ทีมดี น้อมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน”

อัตลักษณ์

มีคุณธรรม ใฝ่รู้ สู่อชีพ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอกุตุชุม ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบริหารจัดการสถานศึกษาจนได้รับการประกาศจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ประจำปี ๒๕๕๒ และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามปรัชญาของสถานศึกษา “เรียนรู้ตลอดชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพด้วยความยั่งยืน จึงต้องมีการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อน “สถานศึกษาพอเพียง” ให้มีการยกระดับการพัฒนาตนเองให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอกุตุชุมได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรได้ศึกษาหาความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์เพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้นและเป็นการสานต่อเผยแพร่การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

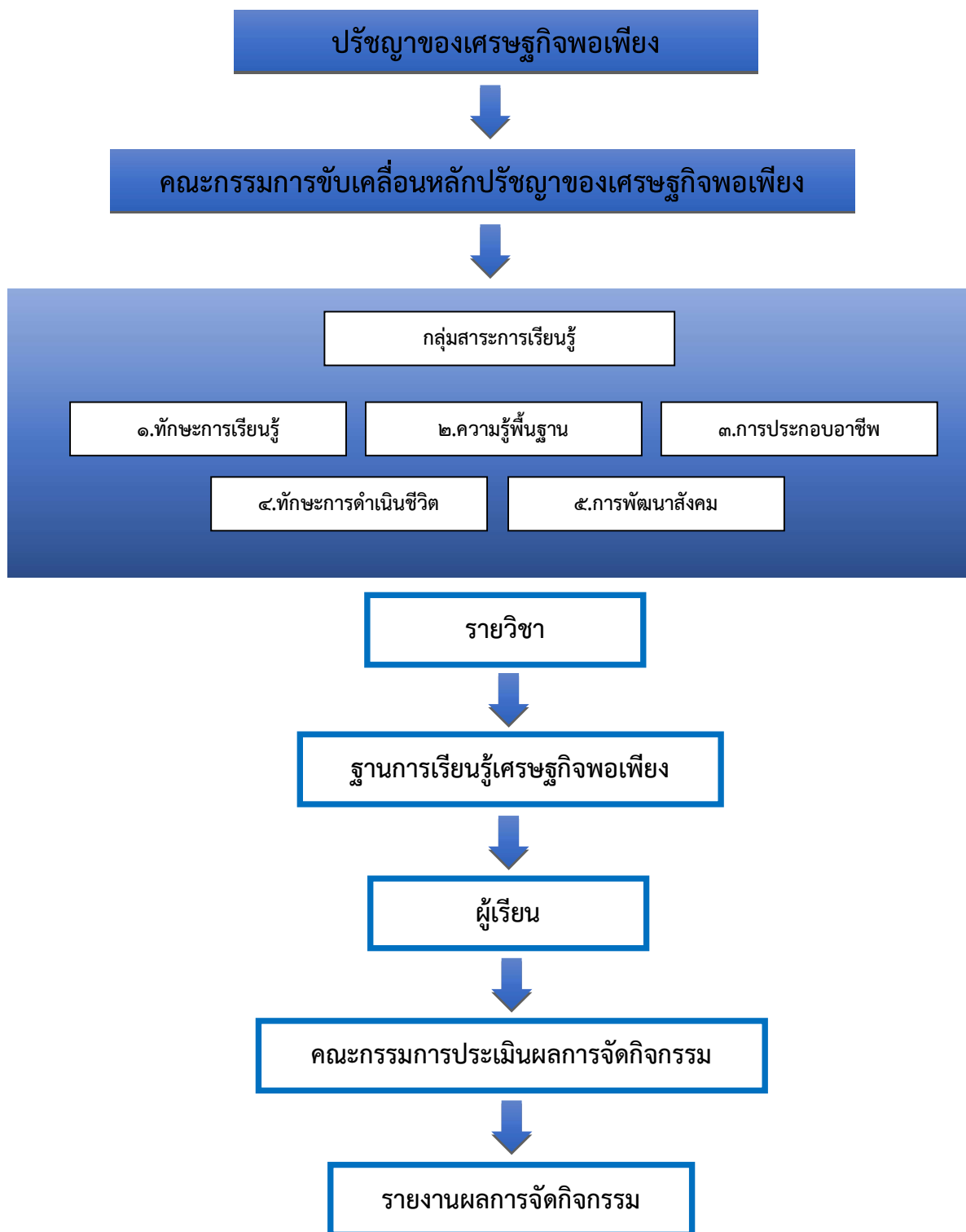
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง คือ พระราชปรัชญาซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาพระราชทาน แก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อให้สังคมไทยมีชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ไม่ว่าเมื่อต้องเผชิญกับ วิกฤตการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ บนพื้นฐานวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยนำมาประยุกต์ใช้เมื่อมีการ กล่าวถึง เศรษฐกิจพอเพียงในฐานะแนวความคิดหรือปรัชญาในการดำรงชีวิต "ทฤษฎีใหม่" ก็มักจะได้รับการ กล่าวอ้างถึงควบคู่กันเสมอในฐานะตัวอย่างหรือแนวทางในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ เพราะ ทฤษฎีใหม่ คือการเลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิตที่ประหยัดมีการผลิตที่พึ่งตนเองได้ด้วยวิธีง่าย ๆ ค่อยเป็นค่อยไป ตามกำลัง ให้พอมีพอกินไม่อดอยาก มีการผลิตข้าวบริโภคพอเพียงประจำปีเพราะเป็นการเทิดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่สู่การ ดำรงชีวิต และเกิดความซาบซึ้งในสถาบันพระมหากษัตริย์ของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้าใจ ในการดำเนินงาน การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ สามารถใช้ วิธีการและแนวทางการ จัดการเรียนการสอนตามหลักการทรงงานและแนวพระราชดำรินำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตร ทฤษฎีใหม่ ไปใช้ในวิถีชีวิตและขับเคลื่อนศูนย์ เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ประจำตำบลต่อไป

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนภูมิการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สู่ฐานการเรียนรู้ สกร.อำเภอกุดชุม

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางที่ควรดำรงอยู่และปฏิบัติตนแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๓๐ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ๒๕๔๐ ให้ใช้เป็นแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นวิกฤต และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ลักษณะของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. เป็นวิถีการดำเนินชีวิต ที่ใช้คุณธรรมกำกับความรู้
๒. เป็นการพัฒนาตัวเอง ครอบครัว องค์กร สังคม ประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุล มั่นคง ยั่งยืน
๓. เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติ
 - เพื่อให้คนส่วนใหญ่พอมีพอกินพอใช้ สามารถพึ่งตนเองได้
 - เพื่อให้คนกับคนในสังคม สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
 - เพื่อให้คนกับธรรมชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ยั่งยืน และให้แต่ละคนดำรงตนอย่างมีศักดิ์ศรี และรากเหง้าทางวัฒนธรรม

องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๒ - ๓ - ๔ ได้แก่ ๒ เงื่อนไข ๓ หลักการ ๔ มิติ โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๑. ก่อนที่จะลงมือทำกิจกรรมใดๆ นั้นต้องมี เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้เกิดการตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้
 - **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย การฝึกฝนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน
 - **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม
๒. ระหว่างดำเนินการให้ใช้ ๓ หลักการ เป็นตัวกำกับในการทำกิจกรรม คือ
 - **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคมสิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

- **การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

“คำว่าพอเพียง” ความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้เองเท่านั้นแต่มีความหมายว่า พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง”

“

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น
ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมี พอกิน พอใช้
ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน...”

— พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการ และแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคลและองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณกับศักยภาพของตนเอง และสภาวะแวดล้อม ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เบียดเบียนกัน แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่างๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังในทางบวก นำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ต้องคำนึงถึง ๔ มิติ ดังนี้

๑. ด้านวัตถุ

หมายถึง การลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้/ใช้ชีวิตอย่างพอควร/คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ / มีภูมิคุ้มกัน / ไม่เสี่ยงเกินไป / การเฝ้าทางเลือกสำรอง

๒. ด้านสังคม

หมายถึง การช่วยเหลือเกื้อกูล / รู้รักสามัคคี / สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม

หมายถึง การรู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ / เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้ค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด / ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

๔. ด้านวัฒนธรรม

การรักและเห็นคุณค่าในความเป็นไทย เอกลักษณ์ไทย / เห็นประโยชน์และคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น / รู้จักแยกแยะและเลือกรับวัฒนธรรมอื่นๆ

ฐานการเรียนรู้ กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน

๑. ความเป็นมา

กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นหนึ่งภารกิจของการจัดกิจกรรม การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อสนองนโยบายรัฐบาล แก้ปัญหาความยากจนและเป็นการฝึกทักษะด้านอาชีพให้กับ ประชาชนได้ฝึกทักษะกระบวนการและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถยึดเป็น อาชีพเสริมเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ต่อไป ในปัจจุบันประชาชนมีเศรษฐกิจไม่ค่อยดีนักมีค่าใช้จ่ายใน ชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น จึงเห็นว่าจะได้มีการจัดฝึกอาชีพให้กับประชาชนที่สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ ประชาชนที่ว่างงาน หรือมีอาชีพอยู่แล้วต้องการต่อยอดอาชีพเดิม หรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบทางด้าน เศรษฐกิจ และค่าครองชีพในการดำรงชีวิตให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต และอยู่ใน สังคมอย่างมีความสุข และเพื่อเพิ่มศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของตนเอง และสามารถ ดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

เกี่ยวกับกระเป๋าสานนี้ จัดทำขึ้นเพราะสนใจ และต้องการศึกษาเรื่องที่ทำเป็นเรื่อง ใหม่ซึ่งข้อมูล และการเรียนรู้ได้มาจาก ศกร. ตำบลหนองหมี ซึ่งได้รับการอบรมและรวมกลุ่มคน ในชุมชน ม.๑๒ ทำเป็น ขึ้นงาน จากปัญหาถุงพลาสติกที่ใส่อาหารที่ก่อให้เกิดขยะและโลกร้อน โดยเฉพาะถุงพลาสติกใสที่นิยมใส่ อาหารเป็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นแนวคิดและที่มา และจาก ตัวอย่างที่ได้เห็นมาผลงานชิ้นนี้สามารถ สร้างสรรค์ทำได้หลายรูปแบบ และส่งเสริมการตลาด การใช้ถุงพลาสติกโดยใช้กระเป๋าสานใสของแทน และที่สำคัญสามารถสร้างรายได้เสริมให้แก่ ตนเองและครอบครัวได้อีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริโภคหันมา ให้ความสำคัญกับอาหารและสุขภาพ มากขึ้นจึงทำให้เกิดการพัฒนากระเป๋าสานพลาสติก

จักสานพลาสติก เป็นศิลปะการจักสานที่มีลวดลายสวยงาม การออกแบบ สีสนของ เส้นพลาสติก ลวดลายต่าง ๆตามความต้องการ มีความละเอียดประณีต เรียบร้อย ได้มาตรฐาน คงทน สมประโยชน์ ราคาไม่ แพงมีการพัฒนารูปแบบทันสมัยอย่างต่อเนื่องและเป็นสากล แต่กระบวนการ ผลิตยังใช้แบบดั้งเดิม ทำให้ มองเห็นคุณค่าและแสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งเป็นความ ภาคภูมิใจของคนบ้านพราน เป็นผลงานจาก การสร้างสรรค์ชิ้นงานที่ประสานภูมิปัญญาของคนรุ่น เก่ากับคนรุ่นใหม่ ให้เข้ากันได้อย่างลงตัวและเหมาะสม

การสานกระเป๋าสานพลาสติก เกิดจากภูมิปัญญาที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในลักษณะของการทำเครื่อง จักสานลักษณะต่างๆ ซึ่งแต่เดิมได้นำวัสดุดิบจากธรรมชาติเท่าที่จะหาได้ใกล้ตัวมาทำให้เกิด ประโยชน์ เช่น ไม้ไผ่ หวาย เป็นต้น ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่แถบนี้มาสานเป็นสิ่งของเครื่องใช้ สำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวัน ต่อมาบ้านค่าน้อย ม.๑๒ เห็นว่า ควรจัดทำเครื่องจักสานกระเป๋าสานพลาสติก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีความรู้เรื่องจักสานอยู่แล้วเพียงแต่ปรับเปลี่ยนวัสดุการสานมาเป็นเส้น พลาสติกเพื่อให้เกิดความทนทาน และสามารถออกแบบเครื่องจักสานได้หลากหลายกว่า และหากชาวบ้าน คนใดจะยึดเป็นอาชีพเสริมก็สามารถทำได้และจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการจักสานของคนรุ่นหลังได้สืบทอด ต่อไป

ประเภทของพลาสติก

“พลาสติก” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ “plastics” นั้น มาจากภาษากรีก “plastikos” แปลว่า “ซึ่งสามารถหล่อหลอมให้เป็นรูปร่างต่างๆได้” พลาสติกเป็นวัสดุซึ่งมีเสถียรภาพ(stable) เมื่ออยู่ในชั้นเป็นผลิตภัณฑ์ นำไปใช้ในงานต่างๆ แต่เมื่ออยู่ในขั้นตอนการผลิตนั้น วัสดุพลาสติก จะมีลักษณะอ่อนตัว สามารถทำให้มีรูปร่าง หรืออัดแบบได้ ตามที่ต้องการ โดยใช้ความร้อน และ ความกดดัน วัสดุพลาสติกที่ถือว่าเป็นชนิดแรกคือ เซลลูลอยด์(celluloid) ที่ถูกใช้แทนงานช่างในการทำลูกบิลเลียด ในช่วงหลังของศตวรรษที่ ๑๙ โดยผู้คิดทำขึ้น คือ จอห์น เวสเลย์ ไฮแอทท์ (John Wesley Hyatt) ใช้เซลลูโลสไนเตรต(cellulose nitrate) ผสมกับการบูร(camphor)

สำหรับเส้นพลาสติกที่ผมเอามาอธิบายจะมีประมาณ ๙ ชนิดด้วยกัน ดังนี้

๑. เส้นพลาสติก PLA.
๒. เส้นพลาสติก ABS.
๓. เส้นพลาสติก PETG.
๔. เส้นพลาสติก FLEX (TPU)
๕. เส้นพลาสติก CPE.
๖. เส้นพลาสติก Nylon (PA)
๗. เส้นพลาสติก HIPS.
๘. เส้นพลาสติก PVA.

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์

๑. เส้นพลาสติก ขนาด ๑๒๐ เซนติเมตร ๙ เส้น
๒. เส้นพลาสติก ขนาด ๑๑๐ เซนติเมตร ๑๕ เส้น
๓. เส้นพลาสติก ขนาด ๑๐๐ เซนติเมตร ๒๕ เส้น
๔. เส้นพลาสติก
๕. ลวด (สำหรับขึ้นขอบปากกระเป๋)
๖. สายยางพลาสติก (สำหรับทำหูกระเป๋)
๗. กรรไกร

๒. วิธีการทำ

วิธีที่ ๑

๑. จัดเรียงเส้นตั้ง ทั้ง ๙ เส้นให้ชิดกัน หันปลายเส้นเข้าหาตัว (ควรวางแผ่นไม้หรือหนังสือ มาวางทับปลายเส้นพลาสติก เพื่อไม่ให้เส้นติด) แล้วนำเส้นนอน มาสานขัดกับเส้นตั้ง โดยการยก ๑ เว้น ๑ สานสลับกันไปเรื่อยๆ จนหมดทั้ง ๑๕ เส้น ย้ำให้เส้นตั้งชิดกัน

๒. สานจากฝั่งเส้นนอน (หันปลายเส้นนอนเข้าหาตัว) นับเส้นนอนจากขวาไปซ้าย เริ่มสานจากเส้นที่ ๑ ไปถึงเส้นที่ ๑๐ (เลยกึ่งกลางของกระเป๋ไปนิดหน่อย) สานขึ้นไปเรื่อยๆ จนหมดทั้ง ๒๕ เส้น

๓. ทำไปเรื่อยๆจนครบ ๔ ด้านส่วนปากกระเป๋ ให้พับเส้นด้านในออกมาสอดไว้ทุกเส้น ที่นี้เราก็สานไปรอบๆทั้งใบจนครบทุกเส้น (ระหว่างที่สานไปรอบๆ ให้หมั่นดึงเส้นสานบ่อยๆ เพื่อให้กระเป๋าแน่น) แล้วสอดเส้นสานทับกันประมาณ ๔-๕ช่อง ทุกเส้นแล้วดึงให้แน่น

๔. จากนั้นใช้เส้นเก็บขอบปาก มาสอดตามช่องที่เราพับไว้ตั้งแต่ตอนต้นบนปากกระเป๋ ให้ครบทุกช่อง เมื่อครบแล้วให้พับเส้นที่เหลือลงมาทับเส้นเก็บขอบปากอีกครั้ง จนครบทุกเส้น เสร็จแล้วดึงเส้นที่พับให้ปากกระเป๋าดูเรียบเสมอกันทั้งใบแล้วสอดปลายลงมาประมาณครึ่งใบแล้วตัดออกให้สวยงาม ห้ามเห็นปลายเส้นโผล่ออกมานอกตัวงาน

วิธีที่ ๒

๑. เลือกสายพลาสติก และสีเส้นที่ชอบ เพื่อให้เกิดลวดลายสวยงาม ได้พื้นสีฟ้า (สีสมมติ) กับทำลายเป็นสีเขียว(สีสมมติ)

๒. ตัดเส้นพลาสติก สีฟ้า (สีสมมติ) ยาว ๒๘ นิ้ว จำนวน ๑๔ เส้น (วิธีตัดต้องให้เป็นปลายเฉียงๆ เพื่อต่อการสอดสานกัน และจำนวนเส้นขึ้นอยู่กับขนาดของผลิตภัณฑ์ที่จักสาน)

๓. เริ่มจากวางเส้นพลาสติก ๗ เส้น เรียงให้เสมอกัน เทคนิคคือเอาสมุดหนาๆ มาทับไว้ไม่ให้เส้นพลาสติกเลื่อนไปมา และนำอีก ๗ เส้นมาขัดกันเป็นกากบาท ให้อยู่กึ่งกลาง และสลับขึ้นลงบนล่าง และจัดเส้นให้เท่ากัน

๔. นำเส้นข้างใต้เส้น ประมาณเส้นที่ ๓ ที่อยู่ข้างใต้ นำมาสอดและเป็นการล็อก ทั้ง ๒ ผังซ้าย ขวา และทำการล็อกเช่นเดียวกัน ทั้งด้านบนและด้านล่าง

๕. พับเส้นทุกเส้น ตามรอยที่เป็นขอบของการสาน เป็นการขึ้นรูปกระเป๋า

๖. เริ่มการตัดเส้นสีเขียว(สีสมมติ)เพื่อนำขึ้นรอบทำลายของกระเป๋าใช้ความยาว ๑๘ นิ้วจำนวน ๑๑ เส้น (วิธีตัดต้องให้เป็นปลายเฉียงๆ เพื่อต่อการสอดสานกัน จำนวนเส้นขึ้นอยู่กับขนาดของผลิตภัณฑ์ที่จักสาน)

๗. จากนั้นนำเส้นสีฟ้า (สีสมมติ) ที่ล็อกไว้ออกถอยออกมา เพื่อเป็นการเตรียมเริ่มการสานขึ้นรูป

๘. ทำการขึ้นเส้นสีเขียว (สีสมมติ) มาขัดไปมายึดเกณฑ์จากตรงกลางของเส้นทั้งหมดก่อน สลับไปมาเป็นตารางไปเรื่อย ๆ

๙. ชั้นที่ ๒ ดันเส้นให้ชิด ก็สานสลับกันไปเป็นชั้นๆ โดยจะต้องมีการล็อกเส้นเพื่อไม่ให้เลื่อนไปมาเสมอ

๑๐. พอสานไปจนใกล้ขอบก็ทำการหนีบเส้นให้ไปทางเดียวกัน ทึ่มลงไปทางกันกระเป๋าเพื่อเตรียมเอาเส้นสีเขียวมาทำขอบ

๑๑. เริ่มทำขอบนำเส้นพลาสติกสีเขียว (สีสมมติ) ๒ เส้นประกบกัน แล้ววางทาบไปกับขอบกระเป๋า ดึงเส้นสีฟ้า (สีสมมติ) ที่ล็อกดึงกลับมา แล้วก็สานทับไปกับขอบเส้นสีเขียว (สีสมมติ) แต่ต้องสลับลายสไปด้วย เพื่อเป็นการสร้างขอบกระเป๋าให้เกิดลวดลาย ทำอย่างนี้ทุกเส้นรอบกระเป๋า

๑๒. ชั้นทำการเก็บชาย ตัดชายให้สั้นพอดีกับการซ่อนลายได้แล้วก็หนีบเก็บเข้าไปด้านใน ทำทุกเส้นเพื่อความเรียบร้อย

๑๓. การทำหู ตัดเส้นพลาสติก ๒ เส้น แล้วนำมาตัดผ่าครึ่ง

๑๔. เพื่อนำไปถัดสานขัดกันไปมานั้นไขว้เส้นพลาสติก ๒ เส้นเข้าหากัน โดยจะเรียงเป็น ๔ เส้น การถัก คือ นำเส้นซ้ายสุด มาไขว้อ้อมไปด้านหลังวกกลับของเส้นที่ ๓ ต่อด้วยนำเส้นขวาสุด นับถอยหลังไปไขว้ด้านหลังวกกลับเส้นที่ ๓ เช่นกัน ทำสลับไปมาอย่างนี้จนสุดปลายพลาสติก

๑๕. นำมาติดหูที่ตัวกระเป๋าโดยการรวบเส้นของหูเข้าด้วยกัน แบ่งแยกเป็น ๒ ข้าง แล้วร้อยเข้ากับตัวกระเป๋า สานเป็นลวดลาย แล้วทำการเก็บปลายเส้นให้เรียบร้อย สำหรับเป็นหูหิ้ว หรือแขวนก็ได้ หรือนำมาสอดใส่ในสายยางพลาสติก แล้วนำไปติดหูที่ตัวกระเป๋าแทนก็ได้

๓. ผลผลิต

- ๑) ได้ผลิตภัณฑ์จากการทำกระเป๋าจากเส้นพลาสติก
- ๒) มีทักษะการทำงานและสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด
- ๓) ผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรง ทนทาน และปลอดภัยในการใช้งาน
- ๔) ผลิตภัณฑ์มีความสวยงามโดดเด่น และเรียบร้อย
- ๕) มีทักษะในการเก็บและบำรุงรักษาอุปกรณ์

๒. วัตถุประสงค์ของฐานเรียนรู้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการจักสานกระเป๋า และ ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากเส้นพลาสติก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เพื่อนำผลผลิตไปจำหน่ายขายเพิ่มรายได้ให้กับผู้เรียน อีกทางหนึ่งด้วย
๓. เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบในการทำงาน และเสียสละเพื่อส่วนรวม
๔. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะการบริหาร การบริการ และการทำงานอย่างมีขั้นตอน
๕. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนที่มีความสนใจ
๖. ช่วยให้ผู้เรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๗. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ
๘. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ อาชีพในท้องถิ่น และเกิดความตระหนักที่จะรักษาอนุรักษ์ และสืบทอด อาชีพการจักสานเส้นพลาสติก ให้เป็นอาชีพประจำถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

๓. ข้อมูลความรู้

- ๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การฝึกอาชีพ เรื่อง การจักสานเส้นพลาสติก (กระเป๋า, กล่องใส่ของ)
- ๒) ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้านอาชีพ ในการปฏิบัติกิจกรรมประกอบอาชีพ รับรู้ข้อมูลตามหัวข้อ หลักสูตรที่กำหนด และสามารถแจกแจงความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- ๓) ผู้เรียนมีทักษะในการคิด ลำดับและค้นคว้าข้อมูล จัดหมวดหมู่อาชีพ สร้างความรู้ใหม่ ต่อยอดอาชีพ ตามความคิดของตนเอง
- ๔) ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงาน การดำเนินงาน การสร้างชิ้นงาน ของตนเอง
- ๕) สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้
- ๖) ผู้เรียน มีความสุข สนุก พึงพอใจในหลักสูตรที่จัดการเรียนรู้/กิจกรรมทางด้านอาชีพ
- ๗) ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ อาชีพในท้องถิ่น และเกิดความตระหนักที่จะรักษาอนุรักษ์ และสืบทอด อาชีพการจักสานเส้นพลาสติก ให้เป็นอาชีพประจำถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

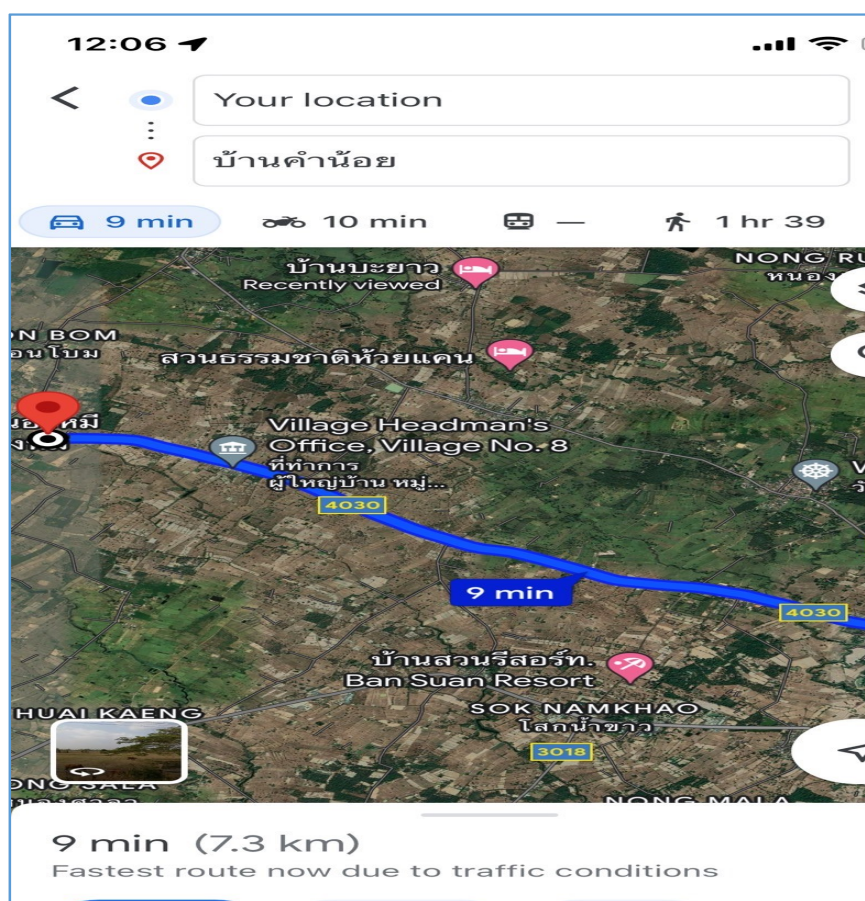
๔. วิธีใช้งาน

๑. ศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ทั้งภาคทฤษฎีหรือฝึกปฏิบัติ
๒. ศึกษาเอกสารความรู้และฝึกปฏิบัติจริงในศูนย์การเรียนรู้

๕. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจักสานกระเป๋าจากเส้นพลาสติกและสามารถนำความรู้ไปแบ่งปันหรือเผยแพร่ออกไปแก่ผู้ที่ต้องการศึกษาได้ครบถ้วนและสามารถนำไปปฏิบัติได้
๒. ผู้เรียนมีการวางแผนการจักสานกระเป๋าจากเส้นพลาสติก การสร้างชิ้นงาน และเพิ่มผลผลิตในการขายสินค้า
๓. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจักสานกระเป๋าจากเส้นพลาสติกได้อย่างเป็นระบบ
๔. ผู้เรียนมีความรู้และตระหนักและเห็นคุณค่าในอาชีพที่สุจริต
๕. ผู้เรียนนำความรู้ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

แผนที่ฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ฐานการเรียนรู้ “กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน”

ใบความรู้ที่ ๑

กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน

๑. ความเป็นมา

กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นหนึ่งภารกิจของการจัดกิจกรรม การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อสนองนโยบายรัฐบาล แก้ปัญหาความยากจนและเป็นการฝึกทักษะด้านอาชีพให้กับ ประชาชนได้ฝึกทักษะกระบวนการและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถยึดเป็น อาชีพเสริมเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ต่อไป ในปัจจุบันประชาชนมีเศรษฐกิจไม่ค่อยดีนักมีค่าใช้จ่ายใน ชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น จึงเห็นว่าจะได้มีการจัดฝึกอาชีพให้กับประชาชนที่สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ ประชาชนที่ว่างงาน หรือมีอาชีพอยู่แล้วต้องการต่อยอดอาชีพเดิม หรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบทางด้าน เศรษฐกิจ และค่าครองชีพในการดำรงชีวิตให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต และอยู่ใน สังคมอย่างมีความสุข และเพื่อเพิ่มศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของตนเอง และสามารถ ดำรงชีวิตอยู่อย่างพอเพียงตามแนวพระราชดำริ

เกี่ยวกับกระเป๋าสานนี้ จัดทำขึ้นเพราะสนใจ และต้องการศึกษาเรื่องที่ทำเป็นเรื่อง ใหม่ซึ่งข้อมูล และการเรียนรู้ได้มาจาก ศกร.ตำบลหนองหมี ซึ่งได้รับการอบรมและรวมกลุ่มคน ในชุมชน ม.๑๒ ทำเป็น ขึ้นงาน จากปัญหาถุงพลาสติกที่ใส่อาหารที่ก่อให้เกิดขยะและโลกร้อน โดยเฉพาะถุงพลาสติกใสที่นิยมใส่ อาหารเป็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นแนวคิดและที่มา และจาก ตัวอย่างที่ได้เห็นมาผลงานชิ้นนี้สามารถ สร้างสรรค์ทำได้หลายรูปแบบ และส่งเสริมการตลาด การใช้ถุงพลาสติกโดยใช้กระเป๋าสานใสของแทน และที่สำคัญสามารถสร้างรายได้เสริมให้แก่ ตนเองและครอบครัวได้อีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริโภคหันมา ให้ความสำคัญกับอาหารและสุขภาพ มากขึ้นจึงทำให้เกิดการพัฒนากระเป๋าสานพลาสติก

จักสานพลาสติก เป็นศิลปะการจักสานที่มีลวดลายสวยงาม การออกแบบ สีสันทอง เส้นพลาสติก ลวดลายต่าง ๆตามความต้องการ มีความละเอียดประณีต เรียบร้อย ได้มาตรฐาน คงทน สมประโยชน์ ราคาไม่ แพงมีการพัฒนารูปแบบทันสมัยอย่างต่อเนื่องและเป็นสากล แต่กระบวนการ ผลิตยังใช้แบบดั้งเดิม ทำให้ มองเห็นคุณค่าและแสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งเป็นความ ภาคภูมิใจของคนบ้านพราน เป็นผลงานจาก การสร้างสรรค์ชิ้นงานที่ประสานภูมิปัญญาของคนรุ่น เก่ากับคนรุ่นใหม่ ให้เข้ากันได้อย่างลงตัวและเหมาะสม

การสานกระเป๋าสานพลาสติก เกิดจากภูมิปัญญาที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในลักษณะของการทำเครื่อง จักสานลักษณะต่างๆ ซึ่งแต่เดิมได้นำวัตถุดิบจากธรรมชาติเท่าที่จะหาได้ใกล้ตัวมาทำให้เกิด ประโยชน์ เช่น ไม้ไผ่ หวาย เป็นต้น ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่แถบนี้มาสานเป็นสิ่งของเครื่องใช้ สำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวัน ต่อมาบ้านค่าน้อย ม.๑๒ เห็นว่า ควรจัดทำเครื่องจักสานกระเป๋าสานพลาสติก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่มีความรู้เรื่องจักสานอยู่แล้วเพียงแต่ปรับเปลี่ยนวัสดุการสานมาเป็นเส้น พลาสติกเพื่อให้เกิดความทนทาน และสามารถออกแบบเครื่องจักสานได้หลากหลายกว่า และหากชาวบ้าน คนใดจะยึดเป็นอาชีพเสริมก็สามารถทำได้และจะเป็นการอนุรักษ์ศิลปะการจักสานของคนรุ่นหลังได้สืบทอด ต่อไป

ประเภทของพลาสติก

“พลาสติก” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ “plastics” นั้น มาจากภาษากรีก “plastikos” แปลว่า “ซึ่งสามารถหล่อหลอมให้เป็นรูปร่างต่างๆได้” พลาสติกเป็นวัสดุซึ่งมีเสถียรภาพ(stable) เมื่ออยู่ในชั้นเป็นผลิตภัณฑ์ นำไปใช้ ในงานต่างๆ แต่เมื่ออยู่ในขั้นตอนการผลิตนั้น วัสดุพลาสติก จะมีลักษณะอ่อนตัว สามารถทำให้มีรูปร่าง หรืออัดแบบได้ ตามที่ต้องการ โดยใช้ความร้อน และ ความกดดัน วัสดุพลาสติกที่ถือว่าเป็นชนิดแรกคือ เซลลูลอยด์(celluloid) ที่ถูกใช้แทนงานช่างในการทำลูกบิลเลียด ในช่วงหลังของศตวรรษที่ ๑๙ โดยผู้คิดทำขึ้น คือ จอห์น เวสเลย์ ไฮแอทท์ (John Wesley Hyatt) ใช้เซลลูโลสไนเตรต(cellulose nitrate) ผสมกับการบูร(camphor)

สำหรับเส้นพลาสติกที่ผมเอามาอธิบายจะมีประมาณ ๙ ชนิดด้วยกัน ดังนี้

๑. เส้นพลาสติก PLA.
๒. เส้นพลาสติก ABS.
๓. เส้นพลาสติก PETG.
๔. เส้นพลาสติก FLEX (TPU)
๕. เส้นพลาสติก CPE.
๖. เส้นพลาสติก Nylon (PA)
๗. เส้นพลาสติก HIPS.
๘. เส้นพลาสติก PVA.

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์

๑. เส้นพลาสติก ขนาด ๑๒๐ เซนติเมตร ๙ เส้น
๒. เส้นพลาสติก ขนาด ๑๑๐ เซนติเมตร ๑๕ เส้น
๓. เส้นพลาสติก ขนาด ๑๐๐ เซนติเมตร ๒๕ เส้น
๔. เส้นพลาสติก
๕. ลวด (สำหรับขึ้นขอบปากกระเป๋)
๖. สายยางพลาสติก (สำหรับทำหูกระเป๋)
๗. กรรไกร

๒. วิธีการทำ

วิธีที่ ๑

๑. จัดเรียงเส้นตั้ง ทั้ง ๙ เส้นให้ชิดกัน หันปลายเส้นเข้าหาตัว (ควรวางแผ่นไม้หรือหนังสือ มาวางทับปลายเส้นพลาสติก เพื่อไม่ให้เส้นติด) แล้วนำเส้นนอน มาสานขัดกับเส้นตั้ง โดยการยก ๑ เว้น ๑ สานสลับกันไปเรื่อยๆ จนหมดทั้ง ๑๕ เส้น ย้ำให้เส้นตั้งชิดกัน

๒. สานจากฝั่งเส้นนอน (หันปลายเส้นนอนเข้าหาตัว) นับเส้นนอนจากขวาไปซ้าย เริ่มสานจากเส้นที่ ๑ ไปถึงเส้นที่ ๑๐ (เลยกึ่งกลางของกระเป๋ไปนิดหน่อย) สานขึ้นไปเรื่อยๆ จนหมดทั้ง ๒๕ เส้น

๓. ทำไปเรื่อยๆจนครบ ๔ ด้านส่วนปากกระเป๋ ให้พับเส้นด้านในออกมาสอดไว้ทุกเส้น ที่นี้เราก็สานไปรอบๆทั้งใบจนครบทุกเส้น (ระหว่างที่สานไปรอบๆ ให้หมั่นดึงเส้นสานบ่อยๆ เพื่อให้กระเป๋าแน่น) แล้วสอดเส้นสานทับกันประมาณ ๔-๕ช่อง ทุกเส้นแล้วดึงให้แน่น

๔. จากนั้นใช้เส้นเก็บขอบปาก มาสอดตามช่องที่เราพับไว้ตั้งแต่ตอนต้นบนปากกระเป๋ ให้ครบทุกช่อง เมื่อครบแล้วให้พับเส้นที่เหลือลงมาทับเส้นเก็บขอบปากอีกครั้ง จนครบทุกเส้น เสร็จแล้วดึงเส้นที่พับให้ปากกระเป๋าดูเรียบเสมอกันทั้งใบแล้วสอดปลายลงมาประมาณครึ่งใบแล้วตัดออกให้สวยงาม ห้ามเห็นปลายเส้นโผล่ออกมานอกตัวงาน

วิธีที่ ๒

๑. เลือกสายพลาสติก และสีเส้นที่ชอบ เพื่อให้เกิดลวดลายสวยงาม ได้พื้นสีฟ้า (สีสมมติ) กับทำลายเป็นสีเขียว(สีสมมติ)

๒. ตัดเส้นพลาสติก สีฟ้า (สีสมมติ) ยาว ๒๘ นิ้ว จำนวน ๑๔ เส้น (วิธีตัดต้องให้เป็นปลายเฉียงๆ เพื่อต่อการสอดสานกัน และจำนวนเส้นขึ้นอยู่กับขนาดของผลิตภัณฑ์ที่จักสาน)

๓. เริ่มจากวางเส้นพลาสติก ๗ เส้น เรียงให้เสมอกัน เทคนิคคือเอาสมุดหนาๆ มาทับไว้ไม่ให้เส้นพลาสติกเลื่อนไปมา และนำอีก ๗ เส้นมาขัดกันเป็นกากบาท ให้อยู่กึ่งกลาง และสลับขึ้นลงบนล่าง และจัดเส้นให้เท่ากัน

๔. นำเส้นข้างใต้เส้น ประมาณเส้นที่ ๓ ที่อยู่ข้างใต้ นำมาสอดและเป็นการล็อก ทั้ง ๒ ผังซ้าย ขวา และทำการล็อกเช่นเดียวกัน ทั้งด้านบนและด้านล่าง

๕. พับเส้นทุกเส้น ตามรอยที่เป็นขอบของการสาน เป็นการขึ้นรูปกระเป๋า

๖. เริ่มการตัดเส้นสีเขียว(สีสมมติ)เพื่อนำขึ้นรอบทำลายของกระเป๋าใช้ความยาว ๑๘ นิ้วจำนวน ๑๑ เส้น (วิธีตัดต้องให้เป็นปลายเฉียงๆ เพื่อต่อการสอดสานกัน จำนวนเส้นขึ้นอยู่กับขนาดของผลิตภัณฑ์ที่จักสาน)

๗. จากนั้นนำเส้นสีฟ้า (สีสมมติ) ที่ล็อกไว้ออกถอยออกมา เพื่อเป็นการเตรียมเริ่มการสานขึ้นรูป

๘. ทำการขึ้นเส้นสีเขียว (สีสมมติ) มาขัดไปมายึดเกณฑ์จากตรงกลางของเส้นทั้งหมดก่อน สลับไปมาเป็นตารางไปเรื่อย ๆ

๙. ชั้นที่ ๒ ดันเส้นให้ชิด ก็สานสลับกันไปเป็นชั้นๆ โดยจะต้องมีการล็อกเส้นเพื่อไม่ให้เลื่อนไปมาเสมอ

๑๐. พอสานไปจนใกล้ขอบก็ทำการหนีบเส้นให้ไปทางเดียวกัน ทึ่มลงไปทางกันกระเป๋าเพื่อเตรียมเอาเส้นสีเขียวมาทำขอบ

๑๑. เริ่มทำขอบนำเส้นพลาสติกสีเขียว (สีสมมติ) ๒ เส้นประกบกัน แล้ววางทาบไปกับขอบกระเป๋า ดึงเส้นสีฟ้า (สีสมมติ) ที่ล็อกดึงกลับมา แล้วก็สานทับไปกับขอบเส้นสีเขียว (สีสมมติ) แต่ต้องสลับลายสีไปด้วย เพื่อเป็นการสร้างขอบกระเป๋าให้เกิดลวดลาย ทำอย่างนี้ทุกเส้นรอบกระเป๋า

๑๒. ชั้นทำการเก็บชาย ตัดชายให้สั้นพอดีกับการซ่อนลายได้แล้วก็หนีบเก็บเข้าไปด้านใน ทำทุกเส้นเพื่อความเรียบร้อย

๑๓. การทำหู ตัดเส้นพลาสติก ๒ เส้น แล้วนำมาตัดผ่าครึ่ง

๑๔. เพื่อนำไปถัดสานขัดกันไปมานั้นไขว้เส้นพลาสติก ๒ เส้นเข้าหากัน โดยจะเรียงเป็น ๔ เส้น การถัก คือ นำเส้นซ้ายสุด มาไขว้อ้อมไปด้านหลังวกกลับของเส้นที่ ๓ ต่อด้วยนำเส้นขวาสุด นับถอยหลังไปไขว้ด้านหลังวกกลับเส้นที่ ๓ เช่นกัน ทำสลับไปมาอย่างนี้จนสุดปลายพลาสติก

๑๕. นำมาติดหูที่ตัวกระเป๋าโดยการรวบเส้นของหูเข้าด้วยกัน แบ่งแยกเป็น ๒ ข้าง แล้วร้อยเข้ากับตัวกระเป๋า สานเป็นลวดลาย แล้วทำการเก็บปลายเส้นให้เรียบร้อย สำหรับเป็นหูหิ้ว หรือแขวนก็ได้ หรือนำมาสอดใส่ในสายยางพลาสติก แล้วนำไปติดหูที่ตัวกระเป๋าแทนก็ได้

๓. ผลผลิต

- ๑) ได้ผลิตภัณฑ์จากการทำกระเป๋าจากเส้นพลาสติก
- ๒) มีทักษะการทำงานและสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด
- ๓) ผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรง ทนทาน และปลอดภัยในการใช้งาน
- ๔) ผลิตภัณฑ์มีความสวยงามโดดเด่น และเรียบร้อย
- ๕) มีทักษะในการเก็บและบำรุงรักษาอุปกรณ์

๒. วัตถุประสงค์ของฐานเรียนรู้

๙. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการจักสานกระเป๋า และ ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากเส้นพลาสติก ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑๐. เพื่อนำผลผลิตไปจำหน่ายขายเพิ่มรายได้ให้กับผู้เรียน อีกทางหนึ่งด้วย
๑๑. เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียด รอบคอบในการทำงาน และเสียสละเพื่อส่วนรวม
๑๒. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะการบริหาร การบริการ และการทำงานอย่างมีขั้นตอน
๑๓. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนที่มีความสนใจ
๑๔. ช่วยให้ผู้เรียน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๑๕. เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ
๑๖. เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ อาชีพในท้องถิ่น และเกิดความตระหนักที่จะรักษาอนุรักษ์ และสืบทอด อาชีพการจักสานเส้นพลาสติก ให้เป็นอาชีพประจำถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

๓. ข้อมูลความรู้

- ๑) ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การฝึกอาชีพ เรื่อง การจักสานเส้นพลาสติก (กระเป๋า, กล้องใส่ซอง)
- ๒) ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้านอาชีพ ในการปฏิบัติกิจกรรมประกอบอาชีพ รับรู้ข้อมูลตามหัวข้อ หลักสูตรที่กำหนด และสามารถแจกแจงความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- ๓) ผู้เรียนมีทักษะในการคิด ลำดับและค้นคว้าข้อมูล จัดหมวดหมู่อาชีพ สร้างความรู้ใหม่ ต่อยอดอาชีพ ตามความคิดของตนเอง
- ๔) ผู้เรียนสามารถวางแผนการทำงาน การดำเนินงาน การสร้างชิ้นงาน ของตนเอง
- ๕) สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้
- ๖) ผู้เรียน มีความสุข สนุก พึงพอใจในหลักสูตรที่จัดการเรียนรู้/กิจกรรมทางด้านอาชีพ
- ๗) ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ อาชีพในท้องถิ่น และเกิดความตระหนักที่จะรักษาอนุรักษ์ และสืบทอด อาชีพการจักสานเส้นพลาสติก ให้เป็นอาชีพประจำถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

๔. วิธีการใช้ฐาน

๓. ศึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ทั้งภาคทฤษฎีหรือฝึกปฏิบัติ
๔. ศึกษาเอกสารความรู้และฝึกปฏิบัติจริงในศูนย์การเรียนรู้

๕. ประโยชน์ที่ได้รับ

๖. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจักสานกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติกและสามารถนำความรู้ไปแบ่งปันหรือเผยแพร่ออกไปแก่ผู้ที่ต้องการศึกษาได้ครบถ้วนและสามารถนำไปปฏิบัติได้
๗. ผู้เรียนมีการวางแผนการจักสานกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก การสร้างชิ้นงาน และเพิ่มผลผลิตในการขายสินค้า
๘. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจักสานกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติกได้อย่างเป็นระบบ
๙. ผู้เรียนมีความรู้และตระหนักและเห็นคุณค่าในอาชีพที่สุจริต
๑๐. ผู้เรียนนำความรู้ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

๖. ความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒ : ๓ : ๔ : ๓ : ๔)

เงื่อนไขความรู้		เงื่อนไขคุณธรรม
๑. ความหมายและความเป็นมาของกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก ๒. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจักสานกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก ๓. ขั้นตอนในการจักสานกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก ๔. ประโยชน์ของกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก		๑. มีความรับผิดชอบ ๒. มีความขยัน ๓. มีความสามัคคี ๔. ความหมั่นเพียร ๕. ความอดทน ๖. ความซื่อสัตย์
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- จัดสรรเวลา งบประมาณ จำนวนคนเหมาะสมกับภาระงาน - ใช้วัสดุ อุปกรณ์ในท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างจำกัด เกิดประโยชน์และคุ้มค่า - กิจกรรมเหมาะสมกับศักยภาพความสามารถของตนเอง - นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาใช้และทำให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่า	- เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับความหมายและความเป็นมาของกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก - เพื่อให้มีความรู้เรื่องการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก - เพื่อให้มีความรู้เรื่องขั้นตอนในการจักสานกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก - เพื่อให้มีความรู้เรื่องประโยชน์ของกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก	- ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการทำกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก - วางแผน การทำ การจักสานกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก อย่างเป็นระบบ และตามขั้นตอน - มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนชัดเจน ในการทำกระเป๋ามาจากเส้นพลาสติก

เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ๔ มิติ			
ด้านวัตถุ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านวัฒนธรรม
๑. ได้ผลิตภัณฑ์จากการทำ กระเป๋จากเส้นพลาสติก ๒. มีทักษะการทำงานและ สามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้ ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด ๓. ผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรง ทนทาน และปลอดภัยในการใช้ งาน ๔. ผลิตภัณฑ์มีความสวยงามโดดเด่น และเรียบบ่อย ๕. มีทักษะในการเก็บและ บำรุงรักษาอุปกรณ์	๑. เรียนรู้กระบวนการกลุ่ม ฝึกการทำงานร่วมกันอย่าง เป็นระบบ ๒. รู้จักช่วยเหลือ และการ แบ่งปันให้กับผู้อื่น ๓. เกิดความรักสามัคคีในหมู่ คณะ ๔. มีการถ่ายทอดความรู้ ให้กับผู้ที่มีความสนใจ	๑. ลดการใช้ถุงพลาสติก เนื่องจากกระเป๋จากเส้น พลาสติกสามารถใช้ซ้ำได้ มากกว่าถุงพลาสติก ๒. กระเป๋จากเส้นพลาสติก เมื่อชำรุดสามารถทำการรี ไซเคิลแปรรูป แปรสภาพใหม่ ได้โดยการออกแบบ เพื่อให้ เหมาะสำหรับการนำไปใช้ใน รูปแบบของใช้อื่น ๆ ได้ ๓. เพื่อการลดขยะจาก พลาสติกที่เป็นมลพิษ สิ่งแวดล้อม โดยการนำมา เป็นของใช้อื่น ๆ	๑. นำความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการทำกระเป๋จากเส้น พลาสติก ๒. ได้มีการสืบสานวัฒนธรรม การ จักสานกระเป๋จากเส้นพลาสติก ๓. เห็นคุณค่าของวัสดุอุปกรณ์ โดย การใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า ๔. ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยฝึกสมาธิและความอดทน ๕. จักสานเส้นพลาสติกเป็นงาน หัตถกรรมที่ใช้วัสดุจากโรงงาน อุตสาหกรรมประกอบกับภูมิปัญญา งานจักสานท้องถิ่น

ความสอดคล้องกับศาสตร์การพัฒนา ๓ ศาสตร์

ศาสตร์พระราชา	ศาสตร์สากล	ศาสตร์ชาวบ้าน
ข้อ ๑ ชื่อสัตย์ สุจริต จิตใจต่อกัน ข้อ ๓ ความเพียร ข้อ ๔ รู้ รัก สามัคคี ข้อ ๑๒ รู้จักประหยัด เรียบง่าย ได้ ประโยชน์สูงสุด ข้อ ๒๓ การมีส่วนร่วม	- ศึกษาเนื้อหาจาก หนังสืองาน ประดิษฐ์ ,หนังสือของใช้จากเส้น พลาสติก - ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต	นางเสี่ยม ชื่นตา ภูมิปัญญา ด้านการจักสานท้องถิ่น และ งานประดิษฐ์

วิเคราะห์สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การศึกษาต้องสร้างคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์/ต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน
ด้าน ๓ มีงานทำ-มีอาชีพ คือ ข้อ ๒ การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำต้องสนับสนุน ผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ข้อ ๓ ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว

ใบความรู้ที่ ๒

ความหมายและประโยชน์ของนวัตกรรมเส้นพลาสติก

ความหมาย

เส้นพลาสติก หมายถึง พลาสติกมีลักษณะเป็นเส้นแบนหรือกลม มีสีต่างๆ มีความเหนียว และคงทน ผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก หมายถึง สิ่งที่ถูกทอหรือประดิษฐ์ด้วยเส้นพลาสติกเป็นหลัก และอาจมีการประกอบด้วยวัสดุอื่น เช่น ไม้ ไม้ไผ่ หวาย อะลูมิเนียม เหล็ก เหล็กกล้า ไรซินิม ลวด ทองเหลือง ผ้า

ประโยชน์ของนวัตกรรมเส้นพลาสติก

นอกจากนี้ นวัตกรรมเส้นพลาสติกสำหรับเครื่องพิมพ์สามมิติผลิตจากขยะเปลือกหอยแมลงภู่และขยะพลาสติกชีวภาพ ยังเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรตามแนวทางเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) สร้างมูลค่าให้กับขยะจากการพิมพ์สามมิติและขยะจากอุตสาหกรรมอาหารทะเล (Waste-to-Wealth) ส่งเสริมการจัดการของเสีย (waste management) ทั้งขยะเปลือกหอยสะสมในแหล่งชุมชนและขยะพลาสติก PLA ที่ไม่มีวิธีการจัดการอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่า ส่งผลให้มีการวางแผนการจัดการขยะอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ กำจัดขยะเก่า และลดการสร้างขยะใหม่

"ที่สำคัญ ผลงานนี้ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนจากการขายเปลือกหอยแมลงภู่เหลือทิ้งจากการแปรรูปอาหารทะเลให้ภาคธุรกิจโดยการแปรรูปเบื้องต้น เช่นเดียวกับองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นนี้ ก็สามารถถ่ายทอดให้ผู้ประกอบการไทยมีเทคโนโลยีการผลิตเส้นพลาสติกสำหรับเครื่องพิมพ์สามมิติ ลดต้นทุนการผลิตด้วยการใช้สารเติมแต่งไบโอแคลเซียมคาร์บอเนต และเทคโนโลยีการนำขยะพลาสติก PLA กลับมาใช้ใหม่ ผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์กลางน้ำเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นๆ หรือผลิตเป็นสินค้าเพื่อจำหน่ายเชิงพาณิชย์ได้"

ปัจจุบัน เทคโนโลยีมีระดับความพร้อมอยู่ที่ TRL ๖ เส้นพลาสติกที่ผลิตได้ถูกนำไปใช้กับเครื่องพิมพ์สามมิติและสามารถพิมพ์ชิ้นงานสามมิติได้ โดยคุณภาพของชิ้นงานเทียบเท่ากับชิ้นงานที่ถูกพิมพ์จากเส้นพลาสติกที่มีจำหน่ายเชิงพาณิชย์ โดยทีมวิจัยอยู่ระหว่างศึกษาความเป็นไปได้ของโมเดลธุรกิจ เพื่อทำให้นวัตกรรมเส้นพลาสติกที่พัฒนาขึ้นถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

ใบความรู้ที่ ๓

ขั้นตอนการจัดสานกระเป๋าสานแต่ละรูปแบบ

ขั้นตอนการจัดสานกระเป๋าสาน

ขั้นตอนที่ ๑. สานฐานกระเป๋าสาน

นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบที่ละ ๑ เส้น ทั้ง ๔ ด้าน ให้ครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ ทำฐานตั้งเส้นพลาสติกให้แน่น เมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการ ทำการยัดเส้นพลาสติก โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นพลาสติกเคลื่อน จากนั้นพับเส้นพลาสติกให้ตั้งเป็นส่วนตัวกระเป๋าสาน

ขั้นตอนที่ ๒. สานตัวกระเป๋าสาน

นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ สานตัวกระเป๋าสาน มาเริ่มสานจากส่วนกลางกระเป๋าสาน รอบตัวกระเป๋าสาน ตั้งเส้นพลาสติกให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานที่ละ ๑ เส้น ไปจนครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ สำหรับทำตัวกระเป๋าสาน

ขั้นตอนที่ ๓. สานปากกระเป๋าสาน

พับเส้นพลาสติกตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอดเส้นพลาสติกตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้วดึงเส้นพลาสติกให้แน่น ทำการสานวนรอบปากกระเป๋าสานอีกครั้ง โดยใช้เส้นพลาสติกที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวกระเป๋าสาน

แบบที่ ๑

๑. สานฐานกระเป๋าสาน นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบที่ละ ๑ เส้น ทั้ง ๔ ด้าน ให้ครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ ทำฐานตั้งเส้นพลาสติกให้แน่น เมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการ ทำการยัดเส้นพลาสติก โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นพลาสติกเคลื่อน จากนั้นพับเส้นพลาสติกให้ตั้งเป็นส่วนตัวกระเป๋าสาน

๒. สานตัวกระเป๋าสาน นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ สานตัวกระเป๋าสาน มาเริ่มสานจากส่วนกลางกระเป๋าสาน รอบตัวกระเป๋าสาน ตั้งเส้นพลาสติกให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานที่ละ ๑ เส้น ไปจนครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ สำหรับทำตัวกระเป๋าสาน

๓. สานปากกระเป๋าสาน พับเส้นพลาสติกตัวฐานลงทุกเส้น โดยสอดเส้นพลาสติกตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้วดึงเส้นพลาสติกให้แน่น ทำการสานวนรอบปากกระเป๋าสานอีกครั้ง โดยใช้เส้นพลาสติกที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวกระเป๋าสาน

แบบที่ ๒

๑. **สานฐานกระเป๋** นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบที่ละ ๑ เส้นทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ทำฐาน ดึงเส้นพลาสติก ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยัดเส้นพลาสติก โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้นพลาสติกเคลื่อน จากนั้นพับเส้นพลาสติกให้ตั้งเป็นส่วนตัวกระเป๋

๒. **สานตัวกระเป๋** นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้สานตัวกระเป๋ มาเริ่มสานจากส่วนกลางกระเป๋จน รอบตัวกระเป๋ ดึงเส้นพลาสติกให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานที่ละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ สำหรับทำตัวกระเป๋

๓. **สานปากกระเป๋** นำลวดมาวนรอบ เพื่อเสริมความแข็งแรงและรักษารูปทรงปากกระเป๋ จากนั้น พับเส้นพลาสติกตัวฐานลงทุกเส้นโดยสอดเส้นพลาสติกตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งดึงเส้นพลาสติกให้แน่น ทำ การสานวนรอบปากกระเป๋อีกครั้งโดยใช้เส้นพลาสติกที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวกระเป๋

๔. **การทำหูกระเป๋** นำเส้นพลาสติก ๑ เส้นความยาวประมาณ ๒๐ นิ้ว มาแบ่งครึ่งโดยใช้กรรไกร เริ่มพับเส้นพลาสติกพับกันไปมาโดยเหลื่อมปลายไว้ด้านละ ๕ นิ้ว จำนวน ๒ เส้น ตัดหูกระเป๋เข้ากับตัวกระเป๋ โดยสอดปลายเส้นพลาสติกตามแนวเส้นแล้วม้วนเก็บให้เรียบร้อยทั้ง ๔ เส้น ทำจนครบจำนวนหูกระเป๋ที่ เตรียมไว้

แบบที่ ๓

๑. **สานฐานกระเป๋** นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ มาสานสลับแนวตั้งกับแนวนอนให้มีลักษณะ เป็นรูป สี่เหลี่ยมจัตุรัส จากนั้นสานโดยเพิ่มรอบที่ละ ๑ เส้นทั้ง ๔ ด้านให้ครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้ทำฐาน ดึงเส้นพลาสติก ให้แน่นเมื่อได้ขนาดตามที่ต้องการทำการยัดเส้นพลาสติก โดยใช้วิธีการสานเพื่อบังคับไม่ให้เส้น พลาสติกเคลื่อน จากนั้นพับเส้นพลาสติกให้ตั้งเป็นส่วนตัวกระเป๋

๒. สานตัวกระเป๋ นำเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้สานตัวกระเป๋ มาเริ่มสานจากส่วนกลางกระเป๋จนรอบตัวกระเป๋ ดึงเส้นพลาสติกให้แน่น จากนั้นก็เริ่มสานที่ละ ๑ เส้นไปจนครบจำนวนเส้นพลาสติกที่เตรียมไว้สำหรับทำตัวกระเป๋

๓. สานปากกระเป๋ นำลวดมวนรอบ เพื่อเสริมความแข็งแรงและรักษารูปทรงปากกระเป๋ จากนั้นพับเส้นพลาสติกตัวฐานลงทุกเส้นโดยสอดเส้นพลาสติกตามแนวจำนวน ๒ ตา แล้งดึงเส้นพลาสติกให้แน่น ทำการสานวนรอบปากกระเป๋อีกครั้งโดยใช้เส้นพลาสติกที่มีความยาวเป็น ๒ เท่าของเส้นตัวกระเป๋

๔. การทำหูกระเป๋ นำเส้นพลาสติก ๒ เส้นความยาวประมาณ ๒๐ นิ้ว มาแบ่งครึ่งโดยใช้กรรไกร เริ่มสานเส้นพลาสติกไปมาให้เป็นวงกลมโดยเหลือปลายไว้ด้านละ ๕ นิ้ว จำนวน ๒ เส้น ตัดหูกระเป๋เข้ากับตัวกระเป๋ โดยสอดปลายเส้นพลาสติกตามแนวเส้นแล้วม้วนเก็บให้เรียบร้อยทั้ง ๔ เส้น ทำจนครบจำนวนหูกระเป๋ที่เตรียมไว้

๕. การทำตะกร้อ นำเส้นพลาสติก ๑ เส้น ความยาวประมาณ ๑๒ นิ้ว มาแบ่งครึ่ง นำเส้นพลาสติกมาวางไขว้กันพับให้เป็นรูปตัววี สอดเส้นพลาสติกไปมา ให้ตัวพลาสติกวนเป็นวงกลมแล้วสอดเส้นพลาสติกที่เหลือเข้ากับตัวตะกร้อ เหลือส่วนปลายไว้สอดเข้ากับตัวกระเป๋

๖. การทำตัวคล้อง นำเส้นพลาสติก ๑ เส้นความยาวประมาณ ๒๐ นิ้ว มาแบ่งครึ่งโดยใช้กรรไกร เริ่มพับเส้นพลาสติกทับกันไปมาโดยเหลือปลายไว้ด้านละ ๕ นิ้ว ตัดเข้ากับตัวกระเป๋โดยสอดปลายเส้นพลาสติกตามแนวเส้นแล้วม้วนเก็บให้เรียบร้อยทั้ง ๔ เส้น โดยให้เส้นพลาสติกอยู่กึ่งกลางกับตัวกระเป๋

ถอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒ : ๓ : ๔ : ๓ : ๔)

ฐานการเรียนรู้ : กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน

๒ เจื่อนไข	
เจื่อนไขควมรู้	เจื่อนไขคุณธรรม
๑. ควมหมยและควมเป็นมของกระเป๋จกเส้นพลสติก ๒. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อจัดสณกระเป๋จกเส้นพลสติก ๓. ขั้นตอนในการจกสณกระเป๋จกเส้นพลสติก ๔. ประโยชน์ของกระเป๋จกเส้นพลสติก	๑. ควมรับผิชอบ ๒. ควมขยัน ๓. ควมสอม่คคี ๔. ควมหมั่นเพียร ๕. ควมอดทน ๖. ควมซื่อสัตย์

๓ หลักการ		
พอประมาณ	มีเหตุผล	มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
- จัดสรรเวลา งบประมาณ จำนวนคนเหมาะสมกับภาระงาน - ใช้วัสดุ อุปกรณ์ในท้องถิ่นที่มีอยู่อย่างจำกัด เกิดประโยชน์และคุ้มค่า - กิจกรรมเหมาะสมกับศักยภาพ ความสามารถของตนเอง - นำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาใช้และทำให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่า	- เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับควมหมยและควมเป็นมของ กระเป๋จกเส้นพลสติก - เพื่อให้มีความรู้เรื่องการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการทำกระเป๋จกเส้นพลสติก - เพื่อให้มีความรู้เรื่องขั้นตอนในการจกสณกระเป๋จกเส้นพลสติก - เพื่อให้มีความรู้เรื่องประโยชน์ของกระเป๋จกเส้นพลสติก	- ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการทำกระเป๋จกเส้นพลสติก - วางแผน การทำ การจกสณกระเป๋จกเส้นพลสติก อย่างเป็นระบบ และตามขั้นตอน - มีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน ชัดเจน ในการทำกระเป๋จกเส้นพลสติก

ด้าน	๔ มิติ			
	ด้านวัตถุ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านวัฒนธรรม
ควมรู้	๑. ได้ผลิตภัณฑ์จากการทำกระเป๋จกเส้นพลสติก ๒. ผลิตภัณฑ์มีความสวยงามโดดเด่น และเรียบร้อย	๑. เรียนรู้กระบวนการกลุ่ม ผึกการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ๒. รู้จักช่วยเหลือ และการแบ่งปันให้กับผู้อื่น ๓. เกิดความรักสอม่คคีในหมู่คณะ	๑. ลดการใช้ถุงพลสติก เนื่องจากกระเป๋จกเส้นพลสติกสามารถใช้ซ้ำได้มากกว่าถุงพลสติก ๒. เพื่อการลดขยะจากพลสติกที่เป็นมลพิษสิ่งแวดล้อม โดยการนำมาเป็นของใช้อื่น ๆ	๑. นำควมรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการทำกระเป๋จกเส้นพลสติก ๒. จกสณเส้นพลสติกเป็นงานหัตถกรรมที่ใช้วัสดุจากโรงงานอุตสาหกรรมประกอบกับภูมิปัญญางานจกสณท้องถิ่น

ด้าน	๔ มิติ			
	ด้านวัตถุ	ด้านสังคม	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านวัฒนธรรม
ทักษะ	๑. มีทักษะการทำงานและสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด ๒. มีทักษะในการเก็บและบำรุงรักษาอุปกรณ์	๑. มีการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่มีความสนใจ	๑. การดูแลรักษาจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ๒. กระเป๋จากเส้นพลาสติก เมื่อชำรุดสามารถทำการรีไซเคิลแปรรูป แปรสภาพใหม่ได้ โดยการออกแบบ เพื่อให้เหมาะสำหรับการนำไปใช้ในรูปแบบของใช้อื่นๆ ได้	๑. เห็นคุณค่าของวัสดุ อุปกรณ์ โดยการใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า ๒. ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยฝึกสมาธิและความอดทน
เจตคติ	๑. ผลิภัณฑ์ที่มีความแข็งแรงทนทาน และปลอดภัยในการใช้งาน	ภาคภูมิใจกับวิถีชุมชนกับการจักสานของใช้ในชีวิตประจำวันและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	๑. ตระหนักถึงคุณค่าของกระเป๋จากเส้นพลาสติก เป็นการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนและประชาชนทั่วไป ๒. ได้มีการสืบสานวัฒนธรรม การจักสาน กระเป๋จากเส้นพลาสติก

ศาสตร์การพัฒนา ๓ ศาสตร์		
ศาสตร์พระราชา	ศาสตร์สากล	ศาสตร์ชาวบ้าน
ข้อ ๑ ชื่อสัตย์ สุจริต จิตใจต่อกัน ข้อ ๓ ความเพียร ข้อ ๔ รู้ รัก สามัคคี ข้อ ๑๒ รู้จักประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ข้อ ๒๓ การมีส่วนร่วม	- ศึกษาเนื้อหาจาก หนังสืองานประดิษฐ์ ,หนังสือของใช้จากเส้นพลาสติก - ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต	นางเสี่ยม ชื่นตา ภูมิปัญญา ด้านการจักสานท้องถิ่น และงานประดิษฐ์

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
ด้าน ๓ มุ่งงานทำ-มีอาชีพ คือ ข้อ ๒ การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพมีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ข้อ ๓ ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาววิยะ พันธุ์ฤทธิ์	ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอหาดขาม
นางบุศรา คมจิตร	ครูชำนาญการ
นายวิเชียร คำเป้าเมือง	ครู
นางสาวนัฐนาฏ เบญจมาตย์	บรรณารักษ์ปฏิบัติการ

คณะทำงาน

๑. นายบุญไทร	พันเพ็ชร	ครู อาสาสมัครฯ
๒. นางสาวไกล่รุ่ง	บุญงา	ครู กศน.ตำบลหาดขาม
๓. นายสุทธิเดช	พันธ์ขาว	ครู กศน.ตำบลหาดขาม
๔. นางสาวกฤษฎิกา	ศุภชาติ	ครู กศน.ตำบลหนองหมี่
๕. นางสาวสิริกร	แสงกล้า	ครู กศน.ตำบลหนองแห่น
๖. นางสาวปรานอม	มาตขาว	ครู กศน.ตำบลนาโสี
๗. นางศิริพร	ชาบุตรชิน	ครู กศน.ตำบลโนนเปือย
๘. นางสาวชนิดาภา	แข่งหล้า	ครู กศน.ตำบลห้วยแก้ง
๙. นายเมทนี	ผลจันทร์	ครู กศน.ตำบลกำแมด
๑๐. นางสาวสุวลักษณ์	ประทุมวัน	ครู กศน.ตำบลกำแมด
๑๑. นายนรินทร์	มุละสีวะ	ครู กศน.ตำบลคำน้ำสร้าง
๑๒. นางสาวบุษบา	กองศรีมา	ครู กศน.ตำบลคำน้ำสร้าง
๑๓. นายฉันทิตย์	ศรีจันทร์	ครู กศน.ตำบลโพนงาม
๑๔. นางสาวกิตติพร	แก่นแก้ว	ครูผู้สอนคนพิการ
๑๕. นางสาวนวลจันทร์	เวฬุวนารักษ์	ครูผู้สอนคนพิการ
๑๖. นางพนิดา	ศรีชนะ	พนักงานบริการ

รวบรวมและจัดพิมพ์

นางสาวกฤษฎิกา	ศุภชาติ	ครู กศน.ตำบล
---------------	---------	--------------

ฐานการเรียนรู้ กระเป๋าสานรักษ์ สานสายใยชุมชน

ศกร.ตำบลหนองหมี

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภออุดร
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดยโสธร